

Intervju
Andrej Plenković,
predsjednik
HDZ-a i Vlade,
o premijerskom
mandatu,
gospodarskoj i
političkoj situaciji
u državi te
izborima koji će se
održati
5. srpnja

Ozakonit
ćemo
neradnu
nedjelju

S predsjednikom HDZ-a i Vlade Andrejem Plenkovićem razgovarali smo u tjednu kada je raspušten Hrvatski sabor, kada je predsjednik Republike Zoran Milanović odredio da ćemo na ranije izbore ići 5. srpnja te u trenutku kada je Ivan Penava izašao iz stranke i sa sobom povukao sve vijećnike u Vukovaru, zbog čega je HDZ izgubio vlast u gradu heroju. U opširnom intervjuu koji nam je dao, osvrnuo se na protekli mandat, najavio nove mjere za poduzetnike koji su mu baš u trenutku dok smo razgovarali prvi put u povijesti prosvjedovali ispod prozora Banskih dvora, komentirao je i rad Nacionalnog stožera oko kojeg se pletu kontroverze, otkrio i da će se ukinuti jedna od najspornijih njihovih mjera te se osvrnuo i na političke suparnike koji ga čekaju u ovoj, prema svemu sudeći, neizvjesnoj izbornoj utakmici.

● Zašto izbori baš sada, nekoliko mjeseci ranije od roka? Je li to zato, kao što vas oporba optužuje, što želite profitirati od situacije u kojoj smo se dobro snašli s krizom ili zato što želite imati legitimitet s novom Vladom koju čekaju teške odluke najesen?

- Izbori su redoviti. Zahvaljujući pravednim mjerama Vlade i odgovornom ponašanju svih građana, smanjili smo širenje koronavirusa na najmanju moguću mjeru te već danima bilježimo isključivo jednoznačen broj novozaraženih. Takve epidemiološke okolnosti omogućavaju održavanje izbora. A s obzirom na mišljenja brojnih epidemiologa u svijetu, ne može se sa sigurnošću predviđati kakve će okolnosti biti najesen. Glavni cilj je da nakon mandata - u kojem smo ostvarili najveći broj predizbornih obećanja iz 2016. i sve ključne ciljeve iz Vladina programa - idemo pred hrvatske građane po obnovljeno povjerenje za novi mandat. Uspjeli smo u: ostvarivanju zdravog rasta, odgovornom upravljanju javnim financijama, realizaciji proračunskih suficita tri godine zaredom, smanjivanju javnog duga, povećanju kreditnog rejtinga, većoj zaposlenosti, manjoj nezaposlenosti, reformi u svim sektorima koje smo obećali. Razlika između pomaka koje je Hrvatska ostvarila u ove četiri godine te SDP-ove ostavštine je jasna. Pokazali smo da Hrvatska može izrazito kvalitetno upravljati krizama, od Agrokora, Petrokemije i funkcioniranja brodogradilišta do epidemije koronavirusa, što je najveća kriza od Domovinskog rata. To je i prva kriza u kojoj su naši sugrađani mogli uspoređivati Hrvatsku s drugim zemljama u svijetu u realnom vremenu. Ovdje se točno moglo vidjeti i mjeriti da smo reagirali brže i adekvatnije čak i u odnosu na bogatije, veće i snažnije zemlje, koje imaju dužu demokratsku tradiciju. Rezultat je mali broj zaraženih, velik broj ozdravljenih i minimalan broj, nažalost, preminulih sugrađana.

Zaustavili smo širenje zaraze i sačuvali zdravstveni sustav, a institucije su pokazale da funkcioniraju: od kapaciteta bolničkog sustava, preko sustava civilne zaštite, policije, do redovite nabave medicinske opreme, koja funkcionira nakon komunikacije s kineskim premijerom Lijem. Usto, donijeli smo snažan paket gospodarskih mjera za privatni sektor. Te potpore među najvećima su u Europskoj uniji i kroz njih smo sačuvali velik broj radnih mjesta. Potporu od 3250 kuna za ožujak primilo je gotovo 500.000 radnika, potporu od 4000 kuna za travanj je primilo gotovo 600.000 radnika, a slijede isplate i u svibnju. Usto su sve te plaće bile oslobođene plaćanja poreza i doprinosa.

● Kada već govorite o tome, zašto idemo na izbore, a da poduzetnici i radnici ne znaju što ih čeka 15. lipnja, kada bude isplaćena zadnja potpora? Što mogu očekivati dalje?

- Mi ćemo pažljivo analizirati efekte reaktivacije gospodarstva. Danas imamo podatak da je indeks pada u trgovini na malo u prvih 20 dana svibnja ove godine u usporedbi s istim prošlogodišnjim razdobljem samo pet posto. Ići ćemo dalje s mjerama potpore realnom sektoru, ali ciljano. Očito je da će u tri najugroženija sektora - turizmu, ugosti-

teljstvu i prometu - biti teškoća. Bude li sektora kojima će trebati pomoć, nalazit ćemo načina da im pomognemo.

● Hoće li onda te modificirane mjere ići u smjeru da će subvenciju za plaće moći dobiti oni koji imaju pad od 50 i više posto, kako je HUP tražio?

- Dao sam zadatak ministrima rada, financija i gospodarstva da pažljivo poslože kriterije koji ne mogu biti isti kao na početku jer nisu iste okolnosti. Kalibrirat ćemo potpore sukladno stvarnim potrebama sektora, s ciljem čuvanja radnih mjesta i premošćivanja objektivnih teškoća na koje poduzetnici nisu mogli utjecati.

● Očekujete li val otkaza na ljeto kada poduzetnici prestanu dobivati subvencije za plaće?

- Činjenica je da su mjere koje smo poduzeli spriječile znatno veći gubitak radnih mjesta uslijed lockdowna i problema s likvidnosti poduzeća. Ministar rada me izvjestio da imamo 8000 novih osiguranika. Da imamo normalnu turističku predsezona i sezonu, sada bismo imali vrlo nisku nezaposlenost. Učinit ćemo maksimum da od turističke sezone ostvarimo ono što je moguće i tamo gdje nam konvergira epidemiološka slika sa susjednim zemljama, idemo prema otvaranju granica. Sa Slovenijom to već funkcionira, a od 29. svibnja ići ćemo i prema nizu srednjoeuropskih zemalja. I Europska komisija i Europska banka za obnovu i razvoj procjenjuju da će Hrvatska biti jedna od zemalja EU koje će najbrže rasti u idućoj godini. Očekujem da ćemo ovu godinu izdržati, a da ćemo iduće imati snažan gospodarski rast i vratiti se na put koji smo imali. Naši prioriteti ostaju ispunjavanje strateškog cilja daljnje integracije u EU - a to su Schengenski prostor i europodručje. Za Schengen nam je Europska komisija dala zeleno svjetlo, a za europodručje smo ispunili Akcijski plan za Europski tečajni mehanizam (ERM II). Ovu smo krizu dočekali otporniji i spremniji na vanjski šok, s kvalitetnom reputacijom na međunarodnim financijskim tržištima te s investicijskim kreditnim rejtingom.

● Poduzetnici su tražili i jače rezanje parafiskalnih nameta, posljednji je paket kažu, prilično skroman.

- U pogledu poreznih rasterećenja, ono je ukupno u ovom mandatu iznosilo oko 10 milijardi kuna u tri vala. Smanjujemo parafiskalne namete za dodatnih 1,15 milijardi kuna. Nekidan je jedan veliki poduzetnik koji posluje u 20 zemalja na sastanku s predstavnicima HUP-a rekao da nijedna Vlada nije reagirala tako kvalitetno na epidemiju Covida-19 u zdravstvenom pogledu i kroz potpore realnom sektoru kao naša. Plan je da idemo i dalje sa smanjenjima davanja, a moramo voditi računa da se dio sredstava koja se prikupljaju koristi za omogućavanje financiranja određenih aktivnosti. Napravili smo kvalitetne iskorake u pogledu rasterećenja.

● Bili ste prilično zadovoljni danas nakon pregovora sa sindikatima, znači li to da je na pomolu neki dogovor? Vaša je ponuda sada zamrzavanje obećane povišice do 1. siječnja iduće godine, ali i isplata regresa i jubilarne nagrade. I kolike su uštede?

- Cilj Vlade je bio da kroz politiku plaća povećavamo financijsku snagu naših sugrađana, i to smo postigli. Plaće su se dizale u privatnom i javnom sektoru, kao i u državnoj službi. To je omogućilo veću potrošnju i gospodarski rast. Cilj koji smo sada postavili u pregovorima jest da se u ovim okolnostima naprave određene uštede kroz javne i državne službe. Država je provela dva kruga preraspodjela proračuna prije svega kako bismo osigurali sredstva za potpore privatnom sektoru i za funkcioniranje zdravstvenog sustava. Ako se postigne dogovor o odgođi povećanja rasta osnovice na plaće, to je važan signal zajedničke odgovornosti i solidarnosti. O božićnicama će se razgovarati najesen, a što se tiče regresa, tu se razgovora ili o mogućnosti da se isplati ili da se

ta sredstva daju kroz Cro karticu kako bi se pomoglo i zaposlenima i turizmu. Uštede bi bile oko pola milijarde kuna.

● Epidemiološka situacija je dobra, idemo na izbore, kada se ukida Stožer?

- Ovih je dana bio najveći broj zaraženih u svijetu u jednom danu. Virus je tu, nije nestao, a mi sada učimo živjeti s tim. Ne vidim nikakvu potrebu da Stožer ukidamo. Uostalom, Stožer civilne zaštite postoji i generalno zbog drugih mogućih ugroza. Budući da je jedno od najvećih žarišta širenja zaraze postala Italija, koja nam je susjedna zemlja, možemo biti vrlo zadovoljni što smo uspjeli zadržati mali broj zaraženih.

● Stožer je odradio dobar posao, ispočetka su mu građani vjerovali, ali u jednom su trenutku izgubili povjerenje. Posebno nakon odluke o zabrani rada nedjeljom, koju je javnost više shvatila kao političku, a manje kao epidemiološku mjeru. U jednom trenutku osobe u samoizolaciji bile su bioteroristi, a poslije smo čuli da mogu i na izbore, samo da moraju staviti masku...

- Rad Stožera ocjenjujem vrlo pozitivno. To je Vladino tijelo u kojem sudjeluju dva ministra, čelnici zdravstvenih institucija, koji se bave epidemiološkim temama, te predstavnici drugih institucija. Možemo reći da su u situaciji kada je vladao i strah među građanima bili orijentir kako se boriti s epidemijom. U trenutku kada su neki politički akteri, naročito oporba, prepoznali da je Stožer ipak osnovala Vlada, da nije nastao iz vakuuma, onda najednom Stožer tobože 'nije više bio toliko kredibilan'. Umjesto da se fokusiramo na činjenicu da smo zemlja koja ima 2243 zaraženih, više od 2000 oporavljenih, samo 99, nažalost, umrlih, da smo imali brzu organizaciju intenzivne njege i dovoljno respiratora, da smo riješili dobavu opreme, da ni u jednom trenutku zdravstveni sustav nije zapao u krizu kao što je bilo, primjerice, u drugim zemljama, kao i da su e-propisnice odigrale sjajnu ulogu da smanjimo brzinu zaraze - mi posljednja četiri tjedna gledamo najsnažnije udare oporbe na Stožer. Da smo mi reagirali na koronavirus tek kada je oporba prepoznala prave razmjere te ugroze, imali bismo u Hrvatskoj puno gori scenarij. Nema nikakve logike da se ovako kvalitetan rad ljudi pokuša prikazati negativno. To je politički napad orkestriran kroz aktivizam oporbe.

● Ali, zabrana rada nedjeljom teško da je epidemiološka mjera. Poduzetnici kažu da će morati otpuštati ljude. Hoćete li to sada ukinuti kad je epidemiološka situacija dobra?

- To je bila epidemiološka mjera koja je donesena u sasvim drugačijem trenutku od današnjih okolnosti, kada imamo jednoznačenu broj novooboljelih. I cilj mjere je bio jedan dan u tjednu smanjiti intenzitet mobilnosti populacije. Ako se sada epidemiološki konstatira da to više nije nužno, onda će se ta mjera ukinuti.

Što se tiče nedjelje, ja sam za to da bude neradna. To je politički stav Vlade i HDZ-a. Pripremili smo izmjene Zakona o trgovini, s kojima idemo uskoro u javno savjetovanje, a taj bi zakon iduća saborska većina mogla usvojiti.

● To će sada, pred izbore, u javno savjetovanje?

- Da. Naravno da se traži model koji će uzeti u obzir činjenicu da je Hrvatska i turistička zemlja. Želimo radnicima osigurati da imaju prigodu provesti nedjelju u miru s obitelji i svojim najbližima, ali i da se ostavi mogućnost nekoliko radnih nedjelja tijekom godine, kao i da se poslodavcima pruži prilika da i oni utječu na to koja će nedjelja biti radna, a koja neradna.

● Što je sa školama? Zašto su one ostale zatvorene (viši razredi u osnovnim školama i dalje prate nastavu online, kao i srednjoškolski) ako je epidemiološka situacija dobra? I zašto se odluka o tome hoće li niži razredi ići u školu prepustila roditeljima?

- Škole su bile jedan od prvih poteza zatvaranja u trenutku kada se epidemija širila, ne samo kod nas nego u gotovo cijelom EU. U postupku reaktivacije, mi smo bili među onima koji su bili najbrži. U škole smo htjeli prvo vratiti dake od prvog do četvrtog razreda jer tu postoji najmanja ugroza, a ove nove preporuke bitno su manje restriktivne od prijašnjih. Učenici su propustili dio nastave, što zbog štrajka učitelja lani, što zbog Covid-19, i roditelji se sada moraju ohrabriti i poslati djecu u školu. Među prvima smo organizirali prvo televizijsku, a onda i online nastavu. Na moju inicijativu je postignut dogovor o održavanju državne mature - uključujući obvezne i izborne predmete - tako da ova generacija maturanata ne bude na bilo koji način u nepovoljnijem položaju od prijašnjih. Sada, s novim preporukama epidemiologa, očekujemo povratak u školu i dao sam zadatak ministrici znanosti i obrazovanja da osnivačima, ravnateljima i učiteljima objasni da su sada okolnosti takve da nema zapreka da se djeca vrate u školu.

● Čime ste zadovoljni u mandatu, a čime niste? Vidimo da nema reforme javne uprave i državne uprave, zdravstvo gomila dugove, pravosuđe je i dalje rak-rana društva...

- Zadovoljni smo što smo Hrvatsku učinili boljom nego što je bila 2016. Zadovoljni smo i što je HDZ bolji nego što je bio 2016. i što smo učinili maksimalne napore da se smanje podjele u društvu. Mi smo svoji doprinos u tom pogledu dali, a mnogi drugi akteri rade sve da ideološke podjele budu što veće. Oni nas stalno vraćaju na teme koje zaoštravaju odnose u društvu. Što se tiče mene osobno i HDZ-a, mi smo nizom poteza htjeli zaobliti 'oštre uglove' koji postoje. Retorika stranke i poruke ljudi koji ju vode nisu isti kao prije ljeta 2016. Sada smo vratili HDZ na mjesto na kojem je bio i na kojem treba biti, a to je desni centar. Imamo politički stabilnu zemlju, koja je imala zdrav gospodarski rast prije globalne pandemije, Hrvatsku koja nikada nije imala bolju međunarodnu poziciju nego danas. Ključna zadaća buduće Vlade bit će suočavanje s potencijalnim novim valom pandemije i s gospodarskim oporavkom, a odabir HDZ-a jamstvo je sigurne budućnosti, što smo do sada već mnogo puta i pokazali.

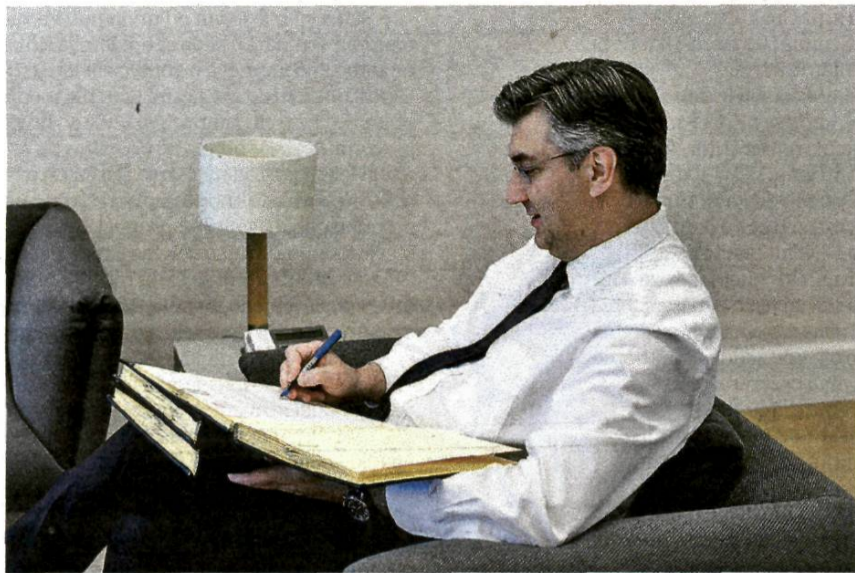
● Iza sebe imate više od tri i pol godine mandata. S kakvim programom sada izlazite pred birače?

- Program s kojim izlazimo pred naše birače po obnovljeni demokratski legitimitet pokazat će sve ono što smo zajedničkim naporima postigli u ostvarivanju četiriju ciljeva programa iz 2016. godine: političke stabilnosti, pravne sigurnosti, gospodarskog razvoja i društvene solidarnosti.

U programu ćemo predstaviti i novu viziju razvoja Hrvatske koja je potrebna kako bismo iz ove krize izašli ekonomski snažniji kao država i socijalno osvješteniji kao društvo. Želimo graditi Hrvatsku kao domovinu zadovoljnih obitelji, optimističnih generacija i ponosnih ljudi. Zalažemo se za izgradnju socijalno sigurnije i solidarnije Hrvatske koja se brine o tome da nitko u gospodarskom oporavku i razvoju ne ostane po strani, osobito oni najugroženiji među nama, što je kontinuitet društvene solidarnosti za koju želimo da bude još izraženija u novom mandatu. To znači daljnji rast plaća, mirovina i socijalnih naknada, borba protiv siromaštva i društvenih nejednakosti. Naš koncept bit će izgradnja ekonomski snažnije i suverenije Hrvatske koja će izazove i krize s kojima se suočavamo pretvoriti u prilike za transformaciju i modernizaciju zemlje, s naglaskom na poljoprivredu, energetiku i digitalizaciju, na održiviji model razvoja, očuvanje prirodnih resursa i preobrazbu gospodarstva uz pomoć čistih i novih tehnologija. Iako smo otvorena ekonomija, želimo da naše gospodarstvo bude što samodostatnije i izvožno orijentirano. Želimo efikasniju državu koja smanjuje troškove, ubrzava i digitalizira postupke te je pravi servis građana. Usto, nastavit ćemo jačati međunarodni položaj Hrvatske, koja nikada nije bila utjecajnija, uz njegovanje hrvatske povijesti, kulture i identiteta, što je u vremenu globalnih odnosa ključno za našu prepoznatljivost u Europi i svijetu.

● Znamo da HDZ neće nikada ukinuti županije. Možemo li imati barem manji broj općina?

Ponavljanje scenarija sa Škorom iz prvog kruga predsjedničkih izbora pomoglo bi Bernardiću i SDP-u

- Županije nećemo ukinuti. Proveli smo spajanje ureda državne uprave sa županijama. Razmotrit ćemo funkcionalno povezivanje općina u drugom mandatu. Želimo nastaviti jačati decentralizaciju i digitalizaciju brojnih usluga te postići smanjenje troškova i povećanje učinkovitosti.

● **Treba li nam gotovo najveći broj ministarstava u EU?**

- Ministarstava će sigurno biti manje, a o kojem se broju radi, to ćete vidjeti.

● **Hoće li ovo biti personalizirana kampanja između vas i Bernardića? I što mislite o njemu kao osobi koja bi vas eventualno mogla zamijeniti na mjestu premijera?**

- Građani će o tome odlučiti. Naši su ljudi informirani i mudri i izabrat će one za koje smatraju da mogu najbolje upravljati zemljom, znaju se nositi s krizama i znaju provoditi ono što su u izborima predložili kao svoj program. Oni koji stvaraju kaos i koji su neodgovorni ne mogu voditi zemlju u teškim izazovnim trenucima. Kampanja će biti onakva kakva je uvijek za Hrvatski sabor. Čovjek sam koji je uvijek spreman ići na sučeljevanja. Bit će toga i ove godine, ljudi će moći izabrati kome pokloniti povjerenje. Moj stil je stil argumenata. Ovi duboki 'ofsajdi' koje je napravio gospodin Bernardić ogromne su greške za svakog pristojnog birača. Nije dobro da on kao ne više tako mlad čovjek radi takve krupne greške i služi se uvredama najgore vrste.

● **Dalmacija i Slavonija su HDZ-ove utvrde. Imate li vi tamo problema? Hoće li vam birači zamjeriti što smo imali kaos u domu za starije i nemoćne u kojem je umrlo 18 ljudi, a nitko nije odgovoran? Znamo da su ti štitenici imali deset dana temperaturu, a da nitko nije posumnjao na Covid-19. Štite li vaš politički tajnik Ante Sanader i župan Boban ravnatelj tog doma?**

- Slavonija i Dalmacija su uvijek utvrde HDZ-a, a naša Vlada je politikom ravnomjernog regionalnog razvoja pružila ruku svim krajevima Hrvatske. To se osjeti u povlačenju sredstava iz europskih fondova i realizaciji brojnih projekata. U te četiri jedinice izaći ćemo sa sjajnim kandidatima. Kroz Projekt Slavonija ugovorili smo više od 12 milijardi kuna iz fondova EU za realizaciju brojnih ulaganja. To su konkretna postignuća za razvoj Slavonije, za razliku od praznih obećanja populista. Što se Dalmacije tiče, održali smo sjednicu Vlade u Kninu, gdje je usvojen novi Zakon o pravima branitelja, održana je i sjednica u Splitu, gdje smo usvojili zaključke i odluke o projektima vrijednim više od 2 milijarde kuna, a sjednica Vlade u Hvaru bila je referentna za politiku razvoja i povezivanja hrvatskih otoka. U Dubrovniku smo organizirali i sjednicu Vlade i sastanak inicijative Kina+17 te gradimo Pelješki most i pristupne ceste. U Zadru i Šibeniku bili su sastanci Vlade i svih župana, koji sami kažu da nijedna Vlada dosad nije ovako otvorila vrata svih resora u suradnji sa svim županijama, gradovima i općinama.

Što se tiče domova za starije i nemoćne, velik broj svih preminulih u svijetu od Covid-19 iz domova je za starije i nemoćne. Nama se dogodio proboj u samo nekoliko domova. Proveli smo sve nadzore kroz sva resorna ministarstava i zavode, podnesena su izvješća, svima nam je žao što je umrlih u splitskome domu toliki broj. To nisu teme

za politiziranje.

● **Nije to samo politiziranje. Javnost je ljuta jer zna kako je Škaričić došao na tu poziciju - bez pravih kvalifikacija?**

- Poslani su inspeksijski nadzori i gledaju se rezultati tih nadzora. U krajnjoj liniji, i policija radi svoje izvide.

● **Hoće li Damir Krstičević biti nositelj liste u Dalmaciji?**

- Čekamo prijedloge kandidatura. Što se Damira tiče, on je dio tima i naravno da računamo na njega. On je tu listu nosio 2016. i uz mene dobio najveći broj preferencijalnih glasova. Damir je moj prijatelj i mi stojimo uz njega, kao što i on stoji uz nas.

● **A hoće li vam birači u Zagrebu zamjeriti što niste donijeli Zakon o obnovi Zagreba nakon potresa?**

- Kada bismo gledali po svim aseizmičkim kriterijima, obnova Zagreba stajat će 13 milijardi eura, što je jednako iznosu gradnje 25 Peljeških mostova. Osobno sam se angažirao da se postigne konsenzus o nacrtu Zakona. U njegovu izradu bili su uključeni svi resori u Vladi, Grad Zagreb, građevinari, arhitekti, dimnjačari, elektrotehničari, strojarji, povjesničari umjetnosti, urbanisti i pravnici. Zakon je sada u raspravi već nekoliko dana i ne čujem pretjerane kritike. Cilj je da Zakon, koji će biti predvjet za program mjera obnove u idućih 15 do 20 godina, prođe ozbiljnu javnu raspravu. A dotad smo krenuli s interventnim mjerama, gdje država sufinancira popravak krovova, potpornih zidova, dimnjaka, dizala i zamjenu bojlera. Na moju inicijativu, Ministarstvo državne imovine financirat će najamninu svima kojima su stanovi i kuće oštećeni tako da se u njima ne može živjeti. Našim sugrađanima koji su ostali bez krova nad glavom time želimo omogućiti dostojanstven život dok traje obnova.

● **Možete li vi sada reći ljudima u Zagrebu da mogu sami krenuti u obnovu te da mogu očekivati državnu pomoć?**

- Ako netko ima kuću ili stan koji su bili osigurani od potresa ili vlastita sredstva, nitko im ne priječi da ih počnu obnavljati. Mi želimo da se izradi plan sanacije pojedinih dijelova grada s programom mjera. Usto, nastradalo je puno škola, bolnica, javnih institucija i vjerskih objekata, koje moramo obnavljati prema planu i to ćemo i činiti.

● **Mogu li vam u Slavoniji računati pomrsiti Ivan Penava i Škoro?**

- Ova je Vlada za Vukovar učinila sve i opet ćemo to činiti, bez obzira tko je gradonačelnik. MUP je vratio policiju, MORH vojsci, stambeno je zbrinuto više od 800 ljudi, svi zaključci sa sjednice Vlade u Vukovaru iz 2016. su provedeni, usvojili smo Program obnove komunalne i elektroenergetske infrastrukture koji predviđa ulaganja od 1,44 milijarde kuna, a iz europskih fondova ugovoreno je gotovo 900 milijuna kuna. Vukovar je postao mjesto posebnog pijeteta, vukovarska je bolnica postala memorijalna bolnica, Vlada je dala 20 milijuna kuna za obnovu Vodotornja te smo povećali sredstva za Fond za obnovu i razvoj Vukovara za 74 milijuna.

● **Zašto je onda Penava otišao? On tvrdi da Vlada nije učinila dovoljno.**

- To morate njega pitati. Prije svega, procesuiranje ratnih zločina rade policija i DORH i u tom se području napravilo u našem mandatu više nego prije. Popis stanovništva provodit će se iduće godine, a što se

tiče Zakona o razvoju grada Vukovara, dok se on bavio prosvjedom, osobno sam razgovarao s povjerenicom EK za tržišno natjecanje da se omogući donošenje posebnog zakona koji bi išao u korist financiranju Vukovara. To će ići nakon izbora. HDZ-ov povjerenik za Grad Vukovar sada je Nikola Mažar, koji će, zajedno s našim članovima, pripremiti vukovarski HDZ za nove izazove.

● **Koliko je simbolički teško za HDZ što je izgubio vlast u Vukovaru?**

- Dogodine su izbori, politika i članstvo u stranci je dobrovoljno, tko hoće biti u stranci, bude, tko ne želi, neće.

● **Kako gledate na Penavinu izjavu prvi dan kada je izašao iz HDZ-a da bi opet s vama koalirao nakon izbora? Spominje se i da se župan Darko Milinović 'vraća materi'. Čemu onda sve to?**

- To morate njih pitati. To što je netko na unutarstranačkim izborima izgubio uvjerljivo od ministra hrvatskih branitelja i generala Hrvatske vojske Tome Medveda nije razlog za izlazak iz stranke.

● **Je li i ovaj put glas za Škoru glas za SDP, kao što ste govorili da je glas za Škoru na predsjedničkim izborima zapravo glas za Milanovića?**

- To što sam tada rekao, mislim i danas. U varijanti kada Kolakušić, poduprt Živim zidom, odustaje od kampanje i na taj način omogućuje okrupnjavanje glasova lijevice, i dok se jedan dio ljudi unutar naše stranke više angažirao na nekoj drugoj strani nego za Kolindu Grabar-Kitarović, Škoro ide na 24 posto. I što se time postiglo? Ne samo da je Milanović bio prvi u prvom krugu nego se u drugom krugu učinilo nevažnim 100.000 listića, što je bila očita sabotaza. Vjerujem da ljudi to sada vide i da se isti scenarij neće ponoviti dvaput. Ponavljanje takvog scenarija pomoglo bi Bernardiću i SDP-u.

● **Hoće li netko iz ove opcije za promjene koja je izgubila na unutarstranačkim izborima biti na listi? Stier?**

- Kad pristignu prijedlozi županijskih i gradskih organizacija te stranačkih zajednica o kandidatima, razgovarat ćemo o izbornim listama. Izći ćemo u najjačem sastavu i pobijediti.

● **Je li vam olakšalo poziciju za buduće dogovore o većini s Domovinskim pokretom to što Most neće u koaliciju sa Škorom?**

- Mi smo imali to iskustvo s Mostom, a sada vidim da se ni drugi s njima ne mogu dogovoriti i da je velik broj ljudi otišao iz Mosta.

● **Ne možete zamisliti suradnju s njima?**

- Ljudi kroz život stječu neko iskustvo, znate kome možete, a kome ne možete vjerovati. Nakon iskustva koje imamo s njima naši su stavovi vrlo čvrsti.

● **Hoćete li moći koalirati sa Škorom nakon izbora?**

- HDZ će nakon izbora ići logikom koja je utemeljena u statutu stranke - svjetonazorski i programski elementi koji nas mogu povezati s nekim s kime želimo stvoriti stabilnu vlast. Što se tiče partnerstava, tražit ćemo ih među onima s kojima možemo surađivati na dobrobit hrvatskih građana. Neki sam dan slušao gospodina Škoru u intervjuu u kojem je rekao da je on centar. Program im još nismo vidjeli. Posljednji sam put Škoru vidio u kampanji Mate Granića, gdje sam bio volonter. On je bio angažiran kao estradni umjetnik, za što je sigurno dobio i neka sredstva. Tada smo imali korektnu odnose. Poslije toga se nismo vidjeli 20 godina. Vidim da ima neke britke ocjene o meni. To me čudi i ne znam odakle mu to.

● **Suradnja sa Zekanovićem i Hasanbegovićem? Znamo što su sve govorili o vama.**

- Gospodin Zekanović, dok se nije usprotivio Konvenciji Vijeća Europe za zaštitu žena od nasilja u obitelji, koja služi kao pravni okvir protiv nasilnika koji mlata suprug i djecu, u Saboru je govorio da sam najuspješniji premijer. Što se tiče desnoga spektra, imamo HDZ koji vodimo na politički desnoga centra, kao državotvornu, domoljubnu, narodnjačku i demokršćansku stranku. To je mjesto i gdje je HDZ postavio prvi predsjednik Franjo Tuđman. Sve što 'suverenisti' sad govore, HDZ je već ostvario, a sada, usmjereni na budućnost, vodimo hrvatsko društvo koje se suočava s novim izazovima.